

UZASADNIENIE

**do Zarządzenia Nr 15.2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 25 lipca 2023 r.
w sprawie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góra Radunia”**

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336)* dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 2 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Góra Radunia” (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2011 r. Nr 28 poz. 346)* celem ochrony tego obszaru jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych wzgórze zbudowanego ze skał wulkanicznych ze stanowiskami rzadkich roślin.

Rezerwat przyrody „Góra Radunia” nie posiada planu ochrony, ani zadań ochronnych – *Zarządzenie Nr 2.2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góra Radunia” (zmienione Zarządzeniem Nr 41.2017 z dnia 5 września 2017 r., Zarządzeniem Nr 7.2018 z dnia 4 kwietnia 2018 r. oraz Zarządzeniem Nr 21.2018 z dnia 24 lipca 2018 r.)* wygasło w dniu 24 marca 2022 r.

Powyższe zadania ochronne stanowiły kontynuację zadań ochronnych umożliwiających realizację przebudowy drzewostanów w wydzieleniach o numerach: 188-b, 188-d, 188-f, 188-g, 188-h, 188-i, 189-a i 189-d Leśnictwa Tąpadła a także innych działów mających na celu zachowanie trwałości lasu, zainicjowanych w rezerwacie na podstawie *Zarządzenia Nr 11 z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góra Radunia”* (zasadność ich prowadzenia wynika z ekspertyzy przyrodniczej pn. „*Opinia na temat usuwania zasiedlonych przez korniki świerków w oddziałach 188 i 189 oraz wykładania pułapek na szkodniki wtórne - klasycznych w oddziałach nr 188-i i 189-a i feromonowych w oddziałach nr 188-b i 189-a na terenie rezerwatu przyrody Góra Radunia*” z dnia 8 grudnia 2011 r., opracowanej na zlecenie tut. Dyrekcji przez dr Ewę Szczęśniak i dr inż. Marcina Kadeja z Uniwersytetu Wrocławskiego).

Na podstawie ww. zadań ochronnych Nadleśnictwo Miękinia, zarządca terenu rezerwatu, realizowało sukcesywnie przez pięć lat przebudowę drzewostanów związaną z etapową wycinką świerka oraz wprowadzeniem nasadzeń zastępczych drzew gatunków liściastych. W rezerwacie wykładano również pułapki klasyczne i feromonowe oraz prowadzono pielęgnację upraw (w tym zabezpieczano sadzonki przed zgryzaniem przez jeleniowate).

Pismem znak: ZG.7212.2.2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. Nadleśnictwo zawnioskowało do tut. Dyrekcji o wznowienie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Góra Radunia”, wskazując niezbędne do wykonania działania mające na celu dalszą kontynuację przebudowy drzewostanów. Nadleśnictwo zawnioskowało o umożliwienie na prowadzenie w granicach wydzieleń o numerach: 188-b, 188-d, 188-h, 188-i, 189-a, 189-d Leśnictwa Tąpadła prac polegających na zabezpieczaniu chemicznym przed zgryzaniem przez jeleniowate upraw repelentami, wykaszaniu upraw, prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych o charakterze czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych oraz wykonaniu poprawek i uzupełnień odnowień sztucznych. Ponadto zawnioskowano o umożliwienie kontynuacji wprowadzenia odnowienia sztucznego w granicach wydzielenia nr 189-d Leśnictwa Tąpadła, wyłożenie pułapek feromonowych w granicach wydzieleni 188-i i 189-c Leśnictwa Tąpadła oraz prowadzenia prac mających na celu utrzymanie przejezdności drogi (w celu utrzymania bezpieczeństwa przeciwpożarowego) w granicach wydzielenia nr 189-b Leśnictwa Tąpadła. Następnie pismem znak: ZG.7212.2.2022 z dnia 6 czerwca 2022 r. Nadleśnictwo Miękinia uzupełniło ww. wniosek w zakresie dodania do przyszłych zadań ochronnych zapisów umożliwiających prowadzenie na terenie rezerwatu działań związanych z utrzymaniem przejezdności drogi przeciwpożarowej nr 16 biegnącej wzdłuż granicy wydzieleń o numerach: 188-a, 188-b, 188-c, 188-d, 188-f, 188-g, 188-i, 189-a, 189-c, 189-d Leśnictwa Tąpadła.

W dniu 22 maja 2023 r. pracownicy tut. Dyrekcji dokonali, przy udziale przedstawicieli Nadleśnictwa Miękinia, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz dr Ewy Szczęśniak specjalisty botanika, fitosocjologa Pracowni Ochrony Przyrody w Zakładzie Botaniki Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, oględzin rezerwatu przyrody „Góra Radunia” mających na celu ustalenie stanu faktycznego. W trakcie ww. oględzin analizowano konieczność podjęcia działań ochronnych wyszczególnionych w piśmie znak: ZG.7212.2.2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. oraz w piśmie znak: ZG.7212.2.2022 z dnia 6 czerwca 2022 r. W efekcie tego zapadły następujące ustalenia:

- odstąpiono od konieczności ujęcia w zadaniach ochronnych działań dla wydzielenia nr 189 d polegających na odnowieniu sztucznym (ułożeniu gałęzi, konarów na rumoszu skalnym i wychodniach skalnych, ręcznym przygotowaniu gleby, sadzeniu w talerzach) z uwagi na fakt, iż wszystkie zaplanowane prace dla tego wydzielenia obejmujące powyższy zakres zostały już wykonane;

- w przypadku działania polegającego na wyłożeniu pułapek feromonowych rozszerzono jego lokalizację na obszar całego rezerwatu;
- w odniesieniu do działań mających na celu utrzymanie przejezdności drogi przebiegającej przez wydzielenie nr 189 b wskazano, by leżące w jej poprzek pnie i kłody ściągnąć na wydeptaną w jej sąsiedztwie ścieżkę, utrudniając tym samym nielegalną penetrację terenu rezerwatu i dalsze zadeptywania runa.

W pozostałej części propozycje działań ochronnych wskazane w ww. pismach uznano w całości za zasadne.

W niniejszych zadaniach ochronnych uwzględnia się również działanie polegające na bieżącej naprawie, konserwacji lub wymianie dwóch barier/zapór uniemożliwiających ruch turystyczny prowadzącą przez rezerwat nielegalną ścieżką oraz tablic informujących o zakazie wstępu na teren rezerwatu. Ww. obiekty zostały sfinansowane w ramach środków pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020 i ustawione na skraju rezerwatu - tj. od strony szczytu Raduni (na zachodzie) i przy wejściu na ścieżkę z drogi leśnej (od wschodu) – w 2016 r. Ww. ścieżka stanowiła dawniej niebieski szlak turystyczny wyznaczony przez Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze O/Wrocław, jednakże z uwagi na szczególne walory przyrodnicze podszczytowej partii Góry Raduni, celem ograniczenia presji turystycznej na zlokalizowaną tam murawę kserotermiczną, ww. szlak został zlikwidowany (nie obowiązuje od 2014 r.) i poprowadzony został granicą rezerwatu (północna granica działki nr 1526/188). Ponadto w niniejszych zadaniach ochronnych uwzględniono również możliwość posadowienia tablic edukacyjnych.

Murawa kserotermiczna, o której mowa powyżej - *jak wynika z dokumentacji przyrodniczej pn. „Plan ochrony rezerwatu Góra Radunia” (wyk. Witold Berdowski, Eugeniusz Panek, Wrocław 1997 r.) - należy do bardziej interesujących zbiorowisk na terenie rezerwatu, skupia bowiem szereg rzadkich i chronionych roślin. Ponadto, w myśl Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Masyw Ślęży PLH020040 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 3244) - w granicach którego położony jest rezerwat przyrody „Góra Radunia” - niniejsza murawa stanowi siedlisko przyrodnicze 6190 Murawy panońskie *Stipo-Festucetalia pallentis*, będące przedmiotem ochrony tego obszaru, wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 r. poz. 1713).*

Głównym zagrożeniem dla ww. siedliska jest presja turystyczna - co wielokrotnie zgłaszał zarządca terenu rezerwatu, tj. Nadleśnictwo Miękinia. Jej płat ulega stałemu

niszczeniu na skutek nielegalnej penetracji rezerwatu (fragmenty murawy są wypalane przez nielegalne ogniska, a powierzchnia zmniejsza się na skutek wydeptywania i rozjeżdżania przez rowery). Zjawisko pogłębia fakt, iż murawa zlokalizowana jest na półotwartej przestrzeni, która przez turystów traktowana jest jak punkt widokowy.

Dokumentacja źródłowa znajduje się w aktach sprawy.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*